

Лазовыя кошыкі зной у трэндзе

Іх 85-гадовы майстар з Гродзенскага раёна прывычайна плесці адной рукой

Мар'ян ДАГІЛЬ з аграгарадка Індура ў спісах народных майстроў не пазначаны. Ён сам па сабе. Затое ў вёсцы і наваколлі яго добра ведаюць. Нярэдка Мар'яна Пятровіча можна ўбачыць каля аўтобуса прыпынку, куды ён выносіць на продаж свой тавар. Прадае танна. Зарабіць асабліва не імкнецца, больш спадзяецца, што яго майстэрствам хто-небудзь зацікавіцца і ён зможа перадаць свае навывкі маладзейшым.

Знаёмства з простым вяскоўцам і яго жонкай Марыяй Пятроўнай аказалася надзвычай цёплай. Вельмі прыязныя людзі: чужога чалавека сустракаюць так, нібыта роднага ці добра знаёмага. Падумалася, што такія адносіны вельмі часта можна сустрэць у вёсках. Гараджане гэту асаблівасць даўно страцілі, а вяскоўцы, збольшага сталья, так і жывуць з адкрытымі сэрцам і душой. Вось і Дагілі такія.

І з домам не памылілася. Толькі дзверы адчыніла, а тут, у сенцах, — лаза да столі і кошыкаў з дзесятак побач стаіць. Яшчэ зусім свежыя, нават крыху вільготныя. Адсюль, можна сказаць, і пачалося маё знаёмства з тэхналогіяй пляцення тых самых кошыкаў, якія калісьці былі ў кожнай вясковай хаце. З дзяцінства памятаю іх на нашым двары. А вось адкуль яны браліся — так да гэтага часу не ведала. Таму з цікавасцю слухала майстра, які данёс гэтае рамяство да сённяшняга часу. І ў свае 85 гадоў не спыняе работу. Больш за тое, спраўляецца толькі адной рукой, пры гэтым адзін кошык можа зрабіць усяго за тры гадзіны.

— Я прывык. Найперш гну «каблук», такую аснову. Тут трохі трымаю левым плячом, а правай рукой — пайшоў круціць, — раскрывае сваю тэхналогію Мар'ян Пятровіч. — У мяне пытаюцца: як ты даеш рады адной рукой плесці? Я кажу: мне Бог дапамагае...

Бяда напаткала яго больш за тры дзесяткі гадоў таму. У той дзень, па словах жонкі, сусед папрасіў дровы папіліць. Муж нёс працуючую бензапілу, спатыкнуўся і ўпаў на яе. У выніку страціў левую руку. Спачатку вельмі нервваўся, кажа Марыя Пятроўна. Але да характару мужа яна ўжо прывычайналася, бо ведаюць адно аднаго яшчэ з дзяцінства — жылі ў суседніх вёсках. А разам ужо больш за 60 гадоў. Ці то няшчасце падштэрхнула, ці яшчэ што, але ў мужа абудзілася даўняе захапленне. Гэта значна палепшыла яго душэўны стан. Да таго ж кошыкі прыйшліся даспадобы і вяскоўцам, і дачнікам.

— Гэта чырвоная лаза, яна мацнейшая за зялёную. Зрзаю каля балота, тут не так далёка, потым цягну на ровары дамоў. Калі суха, яна не такая гнуткая, таму трэба выразаць у вільготнае надвор'е, бо лаза любіць ваду. Яна як высыхне, ламаецца, а так — гнецца,

кошыкі будуць вельмі моцныя, — тлумачыць Мар'ян Пятровіч.

А вось гатовы кошык удоваецца на гарышчы, куды адпраўляецца кожная новая партыя. І ўжо вясной, калі яны там вылезаць, можна лічыць, што кошыкі дайшлі да патрэбнай кандыцыі.

Тэхналогію пляцення спадар Мар'ян асвоіў яшчэ ў дзяцінстве, калі з дзедам пасвіў кароў. Менавіта ад яго і пераняў рамяство. Дзед казаў: прыглядайся, можа, спатрэбіцца. Вось і ўспомніў Мар'ян Дагіль гэтую навуку, калі здарылася няшчасце. Стаў справаваць. Адзін, другі кошык зрабіў, але ўбачыў, што нешта не тое. Пачаў даходзіць сваім розумам. спраўляўся адной рукой не горш, чым дзвюма. Нават адмовіўся ад пратэста. Набыў і свой почырк. Кошыкі ў яго атрымліваюцца круглыя, трывалыя. Кажы, што так прасцей бульбу ў мяшок высыпаць. Тэхналогію сваю Мар'ян Пятровіч не змяняе і іншых формаў не шукае. Ведае, што

у яго стала добра атрымлівацца. Але, на жаль, яго ўжо няма. Унукі таксама не цягнуцца да майго занятку, — кажа майстар.

Чаго толькі не перадумае Мар'ян Пятровіч, калі пляце кошыкі... Здаецца, усё жыццё перад вачыма праходзіць. Цяжкія паспяваенныя гады, калі ў калгасе за дзень зараблялі сто грамаў збожжа, і нешчаслівы лёс траіх дзяцей, якія заўчасна пайшлі з жыцця, і ўласны не вельмі ўдалы лёс... Але ўсё ж вясковец стараецца скіраваць свае думкі на пазітыў.

— Сяду і памалу кручу, успамінаю жыццё. Хачу, каб кошык атрымаўся ўдалы, каб людзям спадабаўся... І вы сабе выберыце які-небудзь, хай застаецца падарунак на памяць, — прапанаваў майстар.

А чаго тут выбіраць? Усе кошыкі адзін да аднаго. Цяпер, гледзячы на гэты цудоўны выраб, заўсёды ўспамінаю майстра. Думаю, я не адна такая ўдзячная. Мясцовыя жыхары і прыезджыя добра ведаюць унікальнага ўмельца. Бо не кожны здолее плесці такія кошыкі нават і дзвюма рукамі. Часам майстар выносіць па некалькі штук на продаж да аўтастанцыі.

— Я ўжо крычу: не трэба, хапае нам пенсіі, — падтрымала размову жонка. — Але не дзеля заробку, а больш нейкі занятка. Летась сто штук зрабіў. Нядорага, па дзесьці рублёў. На гарышчы яшчэ паўсотні сохне, а тут свежыя, за два дні сплёў.

Магчыма, цяпер у сучаснай гаспадарцы такія кошыкі не надта ўжываюцца. Многія карыстаюцца пластыкавымі ёмістасцямі. Між тым дзе-нідзе, але трапіцца на вочы і прыдатны лазовы кошык. Навейшыя ў асноўным выконваюць дэкаратывную ролю, упрыгожваюць аграсядзібы і двары. Зараз модна высаджваць у кошык кветкі, насыпаўшы на плёнку грунт.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

можна з дроту плесці ці з лёскі, але застаецца верны свайму кірунку — лазоваму. Тым больш што такіх майстроў вельмі мала. Ды і ахвотных навучыцца рамяству — адзіны.

— Адзін з-пад Гродна прыехаў, хацеў навучыцца. Я пагадзіўся, няхай прыезджае, навучу. Мне будзе вяселей. Тут жа не трэба пляць гадоў вучыцца, варта паглядзець, а потым і самому можна дабіцца, як лепш зрабіць. І праўда,

○ У ТЭМУ

Як наогул ідуць справы з лозапляценнем? З такім пытаннем звярнулася да **вядучага метадыста па народных промыслах Гродзенскага абласнога метадычнага цэнтара народнай творчасці Яніны БАРЫСЕВІЧ**.

— Сітуацыя з лозапляценнем апошнім часам пагоршылася, — адзначыла суразмоўца. — Хоць быў час, калі ў Гродзенскім рэгіёне гэты промысел быў вельмі папулярны. У 1990-х гадах у Гродне нават была фабрыка лазовай мэблі, і не толькі ў абласным цэнтры. Але ў 2000-х вытворчасць не здолела канкураваць з традыцыйнай мэбляй, і яе закрылі. Многія майстры знайшлі сабе іншы занятка.

Сам промысел, вядома, не знік. Некаторыя майстры, бывае, выносяць на кірмашы свае кошыкі. Асабліва папулярны ў гродзенскіх рамеснікаў вясновы кірмаш «Казюкі». Сюды прыходзіць са сваімі невялікімі, але адметнымі кошыкамі майстар Антон Кісель. Яшчэ Яніна Барысевич згадала некалькі жанчын-майстроў, якія ўваходзяць у суполку майстроў «Гарадзенскі каларыт». Ёсць сямя'я Піваварчыкаў, дзе займаюцца лозапляценнем муж і жонка, яны ўносяць новыя аўтарскія здабыткі ў традыцыйны промысел. Па словах Яніны Барысевич, сёння зной расце попыт на звычайныя сялянскія кошыкі, на кірмашах многія шукаюць менавіта іх і хутка раскупляюць. Цяпер яны ўпрыгожваюць і дачы, і сядзібы. І найбольш папулярныя — рабрыстыя кошыкі з неапрацаванай лазы зялёнага і бардовага колераў. Кажуць, што на Гродзеншчыне больш за сто відаў такой лазы. Між тым працэс нарыхтоўкі, апрацоўкі з выпарваннем у кіпені стварае пэўныя складанасці ў навучанні, напрыклад у гуртках ці на майстар-класах.

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Дворецкий»

Предмет торгов – Лот:

- 1) Капітальное строение с инв. № 150/С-22068 (наименование: цех плодоовощной консервной, инв. № а154; назначение: здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака), площадью 790,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Г, 0,3 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000080, площадью 0,2139 га. Составные части и принадлежности: ограждение территории инв. № 57, колодез инв. № 69, наружный водопровод инв. № 464.
- 2) Капітальное строение с инв. № 150/С-22057 (наименование: мастерская инв. № 005; назначение: здание неустановленного назначения), площадью 78,4 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/8, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га.
- 3) Капітальное строение с инв. № 150/С-22058 (наименование: напорная канализация, инв. № 313; назначение: здание специализированное коммунального хозяйства), площадью 20,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/9, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га.
- 4) Капітальное строение с инв. № 150/С-22060 (наименование: котельная инв. № 012; назначение: здание специализированное коммунального хозяйства), площадью 1243,4 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/6, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га. Составные части и принадлежности: ограждение территории, инв. № 57, противопожарный резервуар, инв. № 35, дымовая труба, инв. № 47, емкость РВС-400, инв. № 172, емкость РВС-400, инв. № 173, емкость РВС-400, инв. № 174, канализационный отстойник, инв. № 316, самотечная канализация, инв. № 311, наружный водопровод, инв. № 30, артескважина, инв. № 32, башня водонапорная, инв. № 33;
- 5) Капітальное строение с инв. № 150/С-22062 (наименование: склад материальный, инв. № 019; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 1007,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/5, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га.
- 6) Капітальное строение с инв. № 150/С-22063 (наименование: ремонтная мастерская инв. № 090; назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), площадью 1095,9 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/4, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га. Составные части и принадлежности: ограждение с/х машин, инв. № 55, ограждение ГСМ, инв. № 54
- 7) Капітальное строение с инв. № 150/С-22064 (наименование: лужохранилище инв. № 003; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 802,5 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/1, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га.
- 8) Капітальное строение с инв. № 150/С-22065 (наименование: корпус бытового инв. № 008; назначение: здание административно-хозяйственное), площадью 818,5 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га. Составные части и принадлежности: автодорога, инв. № 60;
- 9) Капітальное строение с инв. № 150/С-22067 (наименование: мазутонасосная инв. № 94; назначение: здание специализированное коммунального хозяйства), площадью 64,9 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/7, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га. Составные части и принадлежности: резервуар мазута, инв. № 40, резервуар мазута, инв. № 39, резервуар мазута, инв. № 38, резервуар стальной, инв. № 175, резервуар стальной, инв. № 176, резервуар стальной, инв. № 177, автомазутолив, инв. № 95;
- 10) Капітальное строение с инв. № 150/С-22069 (наименование: гаражи, инв. № 016; назначение: здание специализированное автомобильного транспорта), площадью 1014,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/3, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га.
- 11) Капітальное строение с инв. № 150/С-22070 (наименование: проhodная мех. двора, инв. № 018; назначение: здание неустановленного назначения), площадью 46,5 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/2, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га.
- 12) Капітальное строение с инв. № 150/С-22071 (наименование: прачечная, инв. № 344; назначение: здание специализированное для бытового обслуживания населения), площадью 67,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Б/10, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000081, площадью 19,3425 га.
- 13) Капітальное строение с инв. № 150/С-22145 (наименование: административное здание инв. № 009; назначение: здание административно-хозяйственное), площадью 563,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000082, площадью 0,7639 га.
- 14) Капітальное строение с инв. № 150/С-22061 (наименование: магазин, инв. № 45; назначение: здание специализированное розничной торговли), площадью 71,4 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4/2, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000082, площадью 0,7639 га. Составные части и принадлежности: ограждение;
- 15) Капітальное строение с инв. № 150/С-22066 (наименование: домик овощевода, инв. № 319; назначение: здание специализированное растениеводства), площадью 78,3 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4/1, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000082, площадью 0,7639 га.
- 16) Капітальное строение с инв. № 150/С-22059 (наименование: автоматическая насосная станция, инв. № 314; назначение: здание специализированное коммунального хозяйства), площадью 10,2 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Лунинецкий р-н, Городокский с/с, 4Е, 0,2 км западнее аг. Кожан-Городок, на земельном участке с кад. № 124781700001000083, площадью 0,0407 га.

Начальная цена, руб. (с учетом НДС)	729688,24	Размер задатка, руб.	72 968,82
-------------------------------------	-----------	----------------------	-----------

Продавец: ОАО «Дворецкий», 225652, Брестская обл., Лунинецкий р-н, аг. Дворец, ул. Школьная, 3, тел. 80164795232. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». **РС для перечисления задатка:** ВУ76ВРСП30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Мицкевича, 10 код ВПСБВУ2Х, УНП 201028245. **Срок заключения договора купли-продажи:** не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона. **Условия оплаты:** в соответствии с заключенным договором купли-продажи. **Условия продажи:** без условий. **Информация о возмещении зрания:** участник аукциона, выигравший торги, оплачивает также вознаграждение Организатору аукциона.

Аукцион состоится 9 февраля 2021 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона www.ocenkabrest.by, также можно узнать по телефонам 8-(0162)-40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 8 февраля 2021 г. до 17.00

Ранее извещение о проведении аукциона по продаже имущества ОАО «Дворецкий» было опубликовано в газете «Звезда» от 21.11.2020